

Den generelle studieplan
modul 11 og 12
Sygeplejerskeuddannelsen

Afsnit 106
Klinik Kirurgi
Dec 2013

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Indledning.....	3
Første del	4
Den generelle studieplan afsnit 106	4
1. Præsentation	4
Det kliniske område	4
Arbejdsopgaver og funktion i 106	4
Patientkategorier, aldersgruppesammensætning og hyppigst forekommende sundhedsproblemer	4
Undervisningsstedets samlede undervisnings- og uddannelsesopgaver	5
Klinisk uddannelsesansvarlig og klinisk vejleders funktion, uddannelse og kvalifikationer	5
2. Organisatoriske og ledelsesmæssige forhold.....	6
Afsnit 106.....	6
Beskrivelse af plejeformen i afsnittet.....	7
Samarbejdsstrukturen.....	7
3. Sygeplejefaglige forhold.....	7
Mål for sygeplejen	8
Sygeplejefaglige problemstillinger og dilemmaer som afsnit 106 er optaget/præget af.....	8
Arbejde med kvalitetssikring og udvikling.	9
Sygeplejefaglige, tværfaglige og tværsektorielle forhold	10
Patientsituationer, patientforløb og sygeplejefaglige opgaver, metoder og redskaber i forbindelse hermed.	10
Ajourføring med sygeplejefaget og sygeplejerskeuddannelsen.....	12
4. Uddannelsesmæssige forhold.....	12
Adgang til IT, faglitteratur og litteratur/rapporter.	12
Afsnit 106's syn på læring, læringsmiljø og studiemetoder	13
Organisering, tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet	13
Plan for tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet.....	14
Evaluering af klinisk undervisningsforløb Fejl! Bogmærke er ikke defineret.	
Planlægning af tjenestetid for klinisk vejleder.	15
Tema og læringsudbytte for modul 11	17
Sygepleje og kompleks klinisk virksomhed	17
Introduktionsperioden	18
Resten af modul 11	19
Planlagte aktiviteter i modul 11	20
Tema og læringsudbytte for modul 12.....	22
Sygepleje og selvstændig professionsudøvelse.....	22
Planlagte aktiviteter i modul 12	24

Indledning

Dette materiale er en beskrivelse af det kliniske undervisningsforløb for modul 11 og 12 i afsnit 106.

Materialet er opbygget som 2 dele, hvoraf den første del indeholder en præsentation af afsnit 106, samt rammer for, vilkår og muligheder for de studerende.

Anden del begynder med tema og læringsudbytte for modul 11 og 12 og indeholder en beskrivelse af hvad den studerende kan arbejde med i læringsperioderne.

Der henvises i materialet til seneste udgaver af retningslinjerne i ”Den generelle studieplan”; ”Den individuelle studieplan”; ”Prøver og regler herfor” og modul beskrivelser, fra Sygeplejerskeuddannelsen, Professionshøjskolen University College Nordjylland.(UCN)

Materialet er opbygget efter retningslinjerne for ”Den generelle studieplan” beskrevet i:

- [”Klinisk undervisning – generelle forhold”](#) Sygeplejerskeuddannelsen UCN
- [”Klinisk undervisning Modulbeskrivelse for modul 11](#) – medicinske/kirurgiske afsnit – Sygepleje og kompleks klinisk virksomhed - sygeplejerskeuddannelsen UCN
- [”Klinisk undervisning Modulbeskrivelse for modul 12](#) – medicinske/kirurgiske afsnit – sygepleje og selvstændig professionsudøvelse - sygeplejerskeuddannelsen UCN

Udarbejdelse og revision af dette materiale foregår i et samarbejde med 106’s kliniske vejleder, afsnitsledende sygeplejerske, HR ansvarlig viceklinikchef samt klinisk uddannelsesansvarlig sygeplejerske, Klinik Kirurgi.

Formålet med denne beskrivelse er at give den studerende en forståelse for hvilke rammer, vilkår og muligheder som 106 kan tilbyde, samt hvilke forventninger vi har til den studerende. Materialet vil danne baggrund for samarbejde mellem den kliniske vejleder og den studerende i tilrettelæggelse og udvikling af det individuelle forløb for den enkelte studerende.

Materialet er som helhed en meget væsentlig hjælp og støtte til den studerende i det kliniske forløb. Det vil blive anvendt som et dynamisk arbejdsredskab i kombination med Den individuelle studieplan.

Det anvendes ved de formelle samtaler - forudsætnings og forventnings samtale, midtvejsevaluering og i forbindelse med refleksionsøvelser, planlægnings og vejledersamtaler.

Den studerende vil drage maksimalt nytte af materialet ved at gennemlæse hele materialet og især første del, samt introduktionsprogrammet inden mødet med afsnittet.

Inden forudsætnings og forventnings samtalen, samt midtvejlevalueringen anvendes anden del af materialet i analysen af læringsudbytte og udarbejdelse af det skriftlige oplæg.

Første del

Den generelle studieplan afsnit 106

I. Præsentation

Afsnit 106
Klinik Kirurgi
Sygehus Vendsyssel, Hjørring
Bispensgade 37
9800 Hjørring
Tlf: 97640501
E-mail: toc@rn.dk
Afsnitsledende sygeplejerske Tove Christensen

Afsnit 106 er et kirurgisk 7-døgnsafsnit med 16 sengepladser. Afsnittes speciale er at varetage pleje og behandling af patienter med tarmlidelser, hvoraf en stor del er af malign karakter. Derudover modtages i samarbejde med de øvrige kirurgiske sengeafsnit patienter med gastroenterologiske lidelser.

Det kliniske område

Det kliniske område omfatter fortrinsvis sygepleje til patienter med sygdomme i tarm kanalen og patienter med abscesproblematikker og traumatisk pneumothorax. En del af patienterne gennemgår komplekse sygdomsforløb, som stiller store krav til sygeplejen i afsnittet. Aldersmæssigt er patienterne meget spredt, men er dog overvejende ældre, som ofte også har andre konkurrerende medicinske lidelser, f.eks. kroniske lungelidelser og diabetes. En stor del af patienterne har cancerlidelser.

Arbejdsopgaver og funktion i 106

Arbejdsopgaverne er diagnosticering, pleje og behandling af patienter med ovennævnte sygdomme.

Patientkategorier, aldersgruppesammensætning og hyppigst forekommende sundhedsproblemer

På afsnit 106 findes følgende patientkategorier:
Colon lidelser:

- Højre- og venstresidige colonresektioner
- sigmoideumresektion
- pleje og behandling af patienter i efter forløbet efter operation for

rectum cancer på Aalborg Sygehus

- Perforeret appendicitis – der forventer at få et længerevarende indlæggelsesforløb.

Pilonidalabscesser og pilonidalcyster.

Koloskopier:

- Patienter, der har behov for hjælp i forbindelse med udrensning forud for koloskopi i Endoskopisk Ambulatorium.

Nedre gastroenteral blødning

Thoraxtraumer:

- pneumothorax
- hæmothorax
- hydrothorax
- pleuraexudat

Sår behandling.

Øvrige gastroenterologiske patienter.

Aldersgruppe sammensætningen er meget varieret, der indlægges såvel yngre som ældre mennesker.

De hyppigst forekommende symptomer hos patienterne i afsnit 106 er abdominal-smerter, ændret afføringsmønster, appetitløshed og vægttab.

Undervisningsstedets samlede undervisnings- og uddannelsesopgaver

Afsnit 106 har to uddannelsespladser i modul 1-4 og to pladser i modul 11-12, til sygeplejestuderende, samt to elevpladser til social- og sundhedsassistentelever.

Klinisk uddannelsesansvarlig og klinisk vejleders funktion, uddannelse og kvalifikationer

Vi har 3 kliniske sygeplejefaglige vejledere og 2 vejledere til SSA elever i afsnittet, og en klinisk uddannelsesansvarlig som er fælles for Klinik Kirurgi.

De kliniske sygeplejefaglige vejledere har 6 ugers klinisk vejlederuddannelse. Den ene vejleder har desuden en diplomuddannelse i sundhedsformidling og klinisk vejledning. Alle er erfarne sygeplejersker.

Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske har en diplomuddannelse i ledelse fra 2010 og har været ansat som uddannelsesansvarlig sygeplejerske siden nov. 2012.

2. Organisatoriske og ledelsesmæssige forhold.

Klinik Kirurgi ved Sygehus Vendsyssel har afsnit både i Hjørring og i Frederikshavn og fungerer som en samlet klinik, hvor der fortrinsvis udføres akut kirurgi samt cancerkirurgi i Hjørring, mens størstedelen af den elektive kirurgi afvikles i Frederikshavn. I Hjørring møder de akutte patienter i Akut Modtagelsen, hvor de overvejende bliver indlagt på afsnit 404 til vurdering og planlægning af forløbet. Herefter visiteres de videre til afsnit 109 og afsnit 106, hvis indlæggelsen vurderes til at være af mere end 2-3 dages varighed.

For at få en beskrivelse af de enkelte afsnit henvises til sygehusets hjemmeside [Klinik kirurgi - afsnit 106](#)

Klinik ledelsen består af:

Klinikchef Niels Gyldholm
HR- ansvarlig viceklinik chef Birgit Boe
Forløbsansvarlig viceklinikchef Nina Wensel

I stabsfunktioner er ansat

Klinisk uddannelsesansvarlig sygeplejerske Liselotte Ingemann Pedersen
Udviklingssygeplejerske Karen Lyng

Afsnit 106.i

Den daglige ledelse af sygeplejen i afsnittet har:

Afsnitsledende sygeplejerske: Tove Christensen.
souschef: Hanne Donskov Eriksen.

Afsnit 106 er etableret som en teamfunktion med 2 lægeansvarlige og med deltagelse af læger, sygeplejersker og sekretærer.

Afsnittet har en arbejdsmiljørepræsentant, Hanne Lykkegaard Kristensen som er ansvarlig for undervisning af de nye studerende i brandbekæmpelse og orientering om katastrofeplanen. Dette bliver afholdt i introduktionsperioden. Herudover er arbejdsmiljørepræsentanten opmærksom på sikkerheden og arbejdsmiljøet i afsnittet og medvirker til udarbejdelse af arbejdspladsvurderinger ved behov herfor.

Endvidere er der 2 forflytningsinstruktører, Maybritt Thomsen og Lene Jensen.

Personalesammensætningen i afsnittet er:

1 afsnitsledende sygeplejerske som tillige er stomisygeplejerske
1 souschef som tillige er klinisk vejleder.
Sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter/sygehjælpere

Den daglige arbejdstid for det faste personale er p.t.: 8 timer.

Den daglige arbejdstid for studerende er 7 timer 30 minutter.

Udover ovennævnte personale har afsnittet sekretær og husassistenter fælles med Endoskopisk Ambulatorie og Kirurgisk ambulatorium, til at varetage det daglige arbejde:

Personalet har generelt et meget højt erfarings- og kompetenceniveau, og er ajourført med de nyeste teorier. I afsnittet er der et godt arbejdsmiljø, hvor personalet drager omsorg for, og er opmærksomme på hinanden.

Beskrivelse af plejeformen i afsnittet

Plejeformen er gruppepleje¹, og hvis øvrige opgaver tillader det, tilstræbes der gruppepleje med tildelt patientpleje.

Samarbejdsstrukturen

Der lægges i afsnittet stor vægt på det tværfaglige arbejde både internt og eksternt.

Vores samarbejdspartnere er:

- læger
- de øvrige kirurgiske afsnit inkl. operationsafsnit
- anæstesi og intensiv
- billeddiagnostik
- ambulatorium
- sekretærer
- portører
- bioanalytikere
- fysioterapeuter
- diætist
- primærsektor
- enheden for lindrende behandling
- m.fl.

Der er udarbejdet [Virksomheds grundlag for Klinik Kirurgi](#) på baggrund af Sygehus Vendsyssel [virksomhedsgrundlag](#)

Her indgår samarbejde som en værdi, der bliver beskrevet sammen med andre værdier som: Respekt, loyalitet, dialog, samarbejde, faglighed, ansvarlighed og anerkendelse.

3. Sygeplejefaglige forhold

¹ Gruppepleje beskrives i: Kristoffersen, N J mfl. Red. Grundlæggende sygepleje Bind 4 side 150

Mål for sygeplejen

Plejegruppen i afsnit 106, som består af sygeplejersker, sygehjælpere, social- og sundhedsassistenter, elever og studerende, arbejder ud fra et helhedssyn med patient/pårørende i centrum og møder patienten som et unikt individ.

Nøgleordene i plejen er

- omsorg
- egenomsorg
- åbenhed
- tillid
- tryghed
- etik
- værdighed
- profylakse

Dette syn på sygeplejen/sundhedsplejen i afsnittet bliver udmøntet i en række mål for plejen, som er udarbejdet af personalet ud fra en teoretisk tilgang med udgangspunkt i Merry Scheels teori om interaktionel sygeplejepraksis.

Målene er:

- At personalet arbejder med udgangspunkt i værdigrundlaget for Sygehus Vendsyssel.
- At patient og pårørende skal føle sig trygge og velinformerede ved og under indlæggelsen.
- At patienten hjælpes til at bevare og genvinde sin fysiske/psykiske sundhedstilstand, og hvor dette ikke er muligt - da yde palliation.
- At patienter med en nyanlagt stomi hjælpes til begyndende accept og færdighed i plejen af stomien.
- At skabe trygge rammer for patienten i forbindelse med udskrivelse og sikre, at patienten har optimale muligheder for at klare sig i hjemmet.
- At skabe et værdigt miljø for den døende og de pårørende.
- At skabe et arbejdsmiljø, hvor det enkelte personale medlem er engageret, motiveret og trives optimalt.

Sygeplejefaglige problemstillinger og dilemmaer som afsnit 106 er optaget/præget af

Afsnittets patientkategorier har ofte gennemgået store tarmkirurgiske operationer, som medfører en række problemstillinger .

Sygeplejefaglige problemstillinger omkring den fysiske pleje f.eks.:

Ernæring

Patienterne er ofte underernæret og dermed derangede ernæringsmæssigt før behandlingsforløbet starter. Operationen medfører ofte en periode hvor patienten kan have

svært ved at spise. Dette medfører et dilemma mellem patientens behov for ernæring og de faktiske muligheder og hvornår man skal starte med sonde/parenteral ernæring.

Smertebehandling

Balancegangen mellem smertebehandling som gør mobilisering og sufficient respiration mulig, og bivirkningerne af morfika som nedsætter tarmfunktionen.

Søvn og hvile

Balancegangen mellem patienternes behov for søvn og hvile efter en stor operation, og behov for mobilisering for at forebygge sengelejekomplikationer.

Hygiejne og mobilisering.

Det er en hyppig problemstilling at patienten ofte har drop som kan begrænse bevægelsesfriheden. Pga. de hygiejniske principper om lukkede systemer kan man ikke bare frakoble droppet.

Sygeplejefaglige problemstillinger omkring den psykiske pleje:

Pleje og omsorg for alvorligt syge og døende patienter og deres pårørende
Personalet befinder sig ofte i dilemmaer omkring:

- At mestre at bevare håbet hos patienten
- At hjælpe patienter til en værdig afslutning på livet
- At hjælpe og støtte de pårørende

Lægen beslutter i samråd med palliationssygeplejerske, patient og dennes pårørende når en behandling skal overgå fra at være kurativ til palliativ. I processen fra kurativ til palliativ behandling findes flere etiske problemstillinger. Hvornår bør behandlingen stoppe og patienten ydes palliativ sygepleje? Hvor går grænsen mellem behandling og palliativ sygepleje? Hvem tager initiativ til en sådan beslutning? Og hvordan formidles den videre til patient og pårørende? Hvordan sikres at aftalerne overholdes?

Information om cancerdiagnoser, sorg og krise i forbindelse med dette.

Udnyttelse af samtalerum ved information af pt og pårørende.

[Vigtige samtaler med patienten.](#)

Arbejde med kvalitetssikring og udvikling.

I Klinik Kirurgi arbejder HR ansvarlig viceklinikchef med [kvalitet](#) i relation til Den Danske Kvalitets Model.

Udviklingssygeplejersken, arbejder med patientsikkerhed, utilsigtede hændelser m.v. Hun fungerer endvidere som ressourceperson i aktuelle udviklingsprojekter i sygeplejen. Det lokale kvalitetsudvalg, arbejder med at koordinere og implementere kvalitetsarbejdet i klinikken. Kvalitetsarbejdet består overordnet af:

- [Den Danske Kvalitetsmodel](#) (DDKM),
- Patientsikkerhed ([utilsigtede hændelser UTH](#)),
- Patienttilfredshedsundersøgelser (fx [LUP](#)),
- Kvalitetsdatabaser (fx NIP) samt kvalitetsprojekter

I afsnit 106 arbejdes målrettet med at indberette utilsigtede hændelser og håndtering af disse som en læreproces. Alle har ansvar for at indberette UTH

Den elektroniske patientjournal EPJ, blev indført i marts 2013. Systemet er en elektronisk platform, der forbinder og samler patient data. Sygepleje dokumentationen findes også her og er opbygget på baggrund af VIPS modellen der tager udgangspunkt i Virginia Hendersons grundlæggende sygeplejebehov.

Alle patienter [ernærings](#) screening og screenes for [tryksår](#) Dette med henblik på kvalitets sikring af pleje og behandling. Desuden [KRAM](#) screenes alle patienter med henblik på tilbud om hjælp og vejledning til livsstilsrelaterede sygdomme.

Sygehus Vendsyssel har et enstrengt medicinadministrationssystem, som ligger i EPJ. Medicin administrationen til patienten sker i henhold til de gældende retningslinjer: medicinmodulet

En arbejdsgruppe på tværs af de kirurgiske afsnit arbejder bl.a. med postoperativ bandagering og sårpleje.

Afsnittet er med i en landsdækkende database DCCG for colo- rectal kirurgi.

Afsnittet er med i en [landsdækkende patienttilfredsheds undersøgelse LUP](#).

De studerende medinddrages i kvalitetssikrings og udviklingsarbejde f.eks. i forbindelse med indførelse af nye standarder.

Sygeplejefaglige, tværfaglige og tværsektorielle forhold

Disse elementer er beskrevet i dette materiale under beskrivelsen af det kliniske område, samt under beskrivelsen af samarbejdsstrukturen.

Patientsituationer, patientforløb og sygeplejefaglige opgaver, metoder og redskaber i forbindelse hermed.

For overskuelighedens skyld er dette afsnit delt op i sygeplejerskens virksomhedsområder og de forskellige elementer er beskrevet her under. Vel vidende at alle elementer kan være til

stede i det enkelte møde med patienten, de pårørende, og vores samarbejdspartnere.

At udføre sygepleje:

- At yde patienter og pårørende omsorg og støtte til egenomsorg
- At pleje og yde omsorg i forbindelse med døende/terminalt syge patienter
- At hjælpe med personlig hygiejne
- At varetage plejen i forbindelse med udskillelser
- At yde sygepleje i forbindelse med søvn og hvile
- At yde profylaktisk sygepleje, primært, sekundært og tertiært
- At yde sygepleje i forbindelse med modtagelse og udskrivelse af elektive og akutte patienter
- At yde smertebehandling
- At pleje patienter med nyanlagt stomi, så han/hun opnår en vis færdighed under indlæggelsen
- At udføre præ- og postoperativ sygepleje til såvel elektive som akutte patienter herunder:
 - Forebyggelse af komplikationer i forbindelse med inaktivitet og immobilisering
 - Observere patienten
 - Mobilisering
 - Ernæring, herunder pleje af småtspisende patienter og patienter med øget ernæringsbehov.
 - Pleje af patienter med sonde og sonde ernæring
 - Væsketerapi / parenteral ernæring
 - Medicinadministration
 - Kateter- og drænpleje
 - Sårpleje

At formidle sygepleje i form af:

- Information og vejledning under hele indlæggelsesforløbet herunder:
 - Indlæggessamtaler
 - Støtte, vejledning og information i forbindelse med operationer og undersøgelser.
 - Støtte i forbindelse med alvorlig sygdom, undersøgelsesresultater, og operationsfund.
 - Støtte til at reducere stress og angst reaktioner i forbindelse med indlæggelse.
 - Kommunikation/information, såvel den målrettede i dataindsamling, som den støttende og vejledende i forbindelse med f.eks. undersøgelsesresultater, alvorlig sygdom og kriser.
 - Dokumentation af sygeplejen i EPJ
- Indgå i tværfagligt samarbejde
- Samarbejde med primærsektoren, specielt hjemmesygeplejen
- Samarbejde med palliationssygeplejerske

- Undervise patienter, pårørende og kolleger
- Undervisning/vejledning af studerende og SSA-elever

At lede sygepleje finder bl.a. sted i:

- Planlægning af plejeforløb (sygeplejeprocessen)
- Stuegangsfunktionen.
- Anvendelse af administrative redskaber som kommunikations middel. Feks EPJ til kommunikation med samarbejdspartnere.

At udvikle sygepleje:

- Deltagelse i kurser og formidling af ny viden herefter.
- Erfaringsudveksling i personalegruppen, specielt ved gruppekonferencerne.
- Deltagelse i nye projekter f.eks. vedr. stomipleje.
- Sygeplejersker med ansvar for forskellige specialer – har ansvar for vidensformidling, f.eks. stomisygeplejerske og ernæringsteam.
- Til stadighed kvalitetssikre områder af afsnittets sygepleje.
- Kritisk reflektere over egne og andres sygepleje.
- Implementere referenceprogrammer og instrukser på baggrund af evidensbaseret materiale.

Ajourføring med sygeplejefaget og sygeplejerskeuddannelsen.

En del af personalet har arbejdet med kirurgiske patienter i mange år og har haft stor interesse i at følge med i den udvikling, der er sket i behandling og pleje af denne patientkategori. Der er enkelte af personalet som har et specialområde, hvor de er ansvarlige. Det drejer sig om stomipleje, sårpleje, ernæringsteam og klinisk vejledning. Det betyder at disse personalemedlemmer er ansvarlige for de respektive områder, og at den nyeste viden formidles til resten af personalegruppen.

Afsnittet bestræber sig på at videreuddanne personalet. Herudover er der mulighed for at søge forskellige kurser, og give mulighed for deltagelse i studiebesøg.

Afsnittets klinisk uddannelsesansvarlige sygeplejerske er ansvarlig for, at de kliniske vejledere og det øvrige personale er ajourført med sygeplejerskeuddannelsen.

4. Uddannelsesmæssige forhold.

Adgang til IT, faglitteratur og litteratur/rapporter.

På afsnit 106 er der adgang til internet.

Afsnittet råder over en del nyt sygeplejefagligt litteratur som kan studeres i afsnittet. Klinisk vejleder, klinisk uddannelsesansvarlige samt resten af personalegruppen vil gerne være behjælpelig med relevante litteraturforslag.

Sygehus Vendsyssel, Hjørring har desuden et medicinsk bibliotek, hvor bibliotekaren er meget behjælpelig med at fremskaffe litteratur som må lånes med hjem.

Afsnit 106's syn på læring, læringsmiljø og studiemetoder

Læring er en proces som foregår i den enkelte studerende, og som er afhængig af mange delelementer, såsom tidligere erfaringer, motivation, studiemiljø, personlige egenskaber og viden.

Læringen vil gennem hele forløbet veksle mellem iagttagelse, deltagelse, og selvstændig udførelse af sygepleje, afhængig af patienternes og opgavernes kompleksitet.

Der lægges stor vægt på, at den studerende altid har mulighed for at sige til og fra i forhold til nye opgaver, og altid har mulighed for at stille spørgsmål.

Afsnittet forsøger at skabe et godt læringsmiljø gennem dialog, åbenhed og kontinuerlig feedback. Der lægges stor vægt på refleksion, som kan foregå som både formelle og uformelle refleksioner. De uformelle refleksioner foregår dagligt, før, under og efter en læringssituation. Hele personalegruppen deltager i, og er medansvarlige for de uformelle refleksioner.

De formelle refleksionsprocesser foregår oftest sammen med den kliniske vejleder, og er på baggrund af et skriftligt oplæg fra den studerende. Dette oplæg kan være f.eks. en situationsbeskrivelse, refleksionsøvelse eller mindmap². Der tilstræbes at de formelle refleksionsøvelser foregår mindst en gang ugentligt, og det forventes at den studerende selv er aktiv og opsøgende i forhold til planlægningen af disse. Den Individuelle studieplan anvendes som redskab for at synliggøre den studerendes progression.

Organisering, tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet

Den studerende er tilknyttet en klinisk vejleder, men hele personalegruppen deltager i undervisningen af den studerende. Den kliniske vejleder er vejleder for op til 2 studerende af gangen. Den kliniske vejleder har ligesom afsnittets øvrige sygeplejersker forskellige mødetider, og deltager i vagter.

Den studerende er medansvarlig for sit uddannelsesforløb i afsnittet og forventes at udvise engagement i sit forløb, bl.a. ved selv at søge viden og nye udfordringer, samt deltage aktivt i faglige diskussioner og afsnittets daglige gøremål.

Den studerende skal gennemsnitlig være til stede på afsnit 106 i 30 timer/uge. Derudover anvendes 10 timer/uge til selvstudie til bl.a. forberedelse til næste dag, formelle samtaler og refleksionsøvelser, litteraturlister mm

Der planlægges deltagelse i aften og weekendvagter og højst en til to nattevagter, hvor det har et studierelevant formål, og hvor den studerende oftest er sammen med sin vejleder.

Den studerende er selv med til at udarbejde arbejdsplansplanen i samråd med den kliniske vejleder.

Den kliniske vejleder er ansvarlig for at attestere tilstedeværelsestiden ved afslutningen af

² Mindmap er en form for notateteknik, hvor notaterne ikke står i rækkefølge. I mindmappen er "overskriften" placeret i centrum, mens nøgleord forgrener sig ud fra det centrale begreb.

forløbet.

Se i øvrigt vilkår vedrørende tilstedeværelse og fravær i ”[Klinisk undervisning](#) – generelle forhold Sygeplejerskeuddannelsen”.

Plan for tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet

For at optimere undervisningsforløbet, er det delt op i 3 perioder: Introduktionsperioden, oplæringsperioden og selvstændighedsperioden. Indholdet i perioderne vil have et generelt indhold, og samtidig være afhængige af patientsituationer, patientforløb og den studerendes eget initiativ og interesse.

Anden del af dette materiale beskriver det generelle indhold i introduktions- og oplæringsperioden.

Introduktionsperioden varer ca. en uge, og starter med en fælles introduktion for alle studerende i Klinik Kirurgi, den 1. dag i det kliniske undervisningsforløb.

Den fælles introduktion varer ca. 2 timer, og varetages af Klinisk uddannelsesansvarlig sygeplejerske Liselotte Ingemann Pedersen. Efter den fælles introduktion bliver de studerende fulgt op på 106 hvor den afsnitsledende sygeplejerske eller en af de kliniske vejledere tager imod, og fortsætter med rundvisning og generel introduktion til afsnittet.

Resten af introduktionsperioden møder den studerende kl. 7-14.30.

Den studerende starter dagen med rapport sammen med de øvrige gruppemedlemmer, og der planlægges hvem den studerende skal følges med i den grundlæggende pleje hos 1-2 patienter. Læringsformen vil være iagttagende, og der vil være en glidende overgang til gradvis mere deltagelse i praksis.

Der vil være fokus på de daglige rutiner i afsnittet, og den studerende vil introduceres til deltagelse i oprydning / opfyldning på patientstuer, badeværelser og skyllerumsarbejde. Den studerende kan være tilknyttet en sygeplejerske, social- og sundhedsassistent.

Introduktionsperioden afsluttes med en forudsætnings- og forventningssamtale hvor klinisk vejleder og evt. klinisk uddannelsesansvarlig deltager. Samtalen tager udgangspunkt i det skriftlige oplæg som den studerende har lavet. (Bilag 1 i ”[Klinisk undervisning – generelle forhold](#)” Sygeplejerskeuddannelsen)

På baggrund af forudsætnings- og forventningssamtalen udarbejdes ”[Den individuelle kliniske studieplan](#)” som sendes via mail til den underviser fra UCN som er tilknyttet 106.

Den individuelle kliniske studieplan vil blive justeret i takt med den studerendes udvikling. Som en del af den individuelle plan udarbejder den studerende i samarbejde med klinisk vejleder individuelle ugentlige mål i uddannelsen.

Der vil i planlægningen af undervisningsforløbet blive taget udgangspunkt i den studerendes kompetencer og lærings stil.

Der vil blive arbejdet målrettet med sygeplejeprocessen som klinisk metode til læring.

Læringsformen vil veksle mellem iagttagelse, deltagelse og selvstændig udøvelse, afhængig af opgaverne og patienternes kompleksitet.

Der vil være mulighed for uformelle refleksionsprocesser dagligt, og der vil blive planlagt formelle refleksionsprocesser med klinisk vejleder på baggrund af et skriftligt oplæg fra den studerende ugentligt.

Der vil i perioden blive afholdt en planlagte formelle samtaler.

- Forudsætnings- og forventningssamtale på modul 11
- Midtvejs i modul 11
- Evaluering af modul 11
- Forudsætnings- og forventningssamtale ved modul 12
- Midtvejs i modul 12
- Evaluering af modul 12

Forudsætnings- og forventningssamtale og midtvejsevaluering.

Disse samtaler er med deltagelse af den studerende, den kliniske vejleder og evt. den uddannelsesansvarlige sygeplejerske. Samtalerne vil være med udgangspunkt i modulernes læringsudbytte, og på baggrund af et skriftligt oplæg fra både den kliniske vejleder og den studerende. Disse samtaler skal sikre den faglige og pædagogiske progression i forløbet.

Udover den undervisning som foregår på afsnit 106, afholder den uddannelsesansvarlige sygeplejerske kliniktimer med de studerende fra kirurgisk afsnit. Studerende på modul 11-12 vil blive tilbudt seancer á 1½ times varighed ca. to gange pr modul, hvor der vil blive undervist i praksisnære problemstillinger. Herudover vil den uddannelsesansvarlige sygeplejerske ved behov tilbyde individuelle samtaler/refleksioner efter aftale med klinisk vejleder og den studerende.

Planlægning af tjenestetid for klinisk vejleder.

Tjenestetiden er tilrettelagt således at de kliniske vejledere hver mandag har pædagogisk dag, hvilket giver mulighed for, udelukkende at koncentrere sig om de opgaver, der er forbundet med vejleder funktionen.. Af arbejdsopgaver kan nævnes: Refleksioner, forventningssamtaler, forberedelse, gennemgang af opgaver, evalueringssamtaler, eksamen, vejledningsopgaver på UCN, møder, ajourføring af uddannelsesmateriale m.m.

Afsnittet tilstræber, at den studerende og den kliniske vejleder afsætter min.1 time pr. uge til refleksion over en oplevet situation og opsamling af ugen der gik, med henblik på videre planlægning.

Den studerende og den kliniske vejleder er altid i samme gruppe og tjenestetidsplanen for de studerende bliver lavet sammen med den studerende således at den studerende og den kliniske

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit 106, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

vejleder har mest muligt tid sammen, minimum 6 timer på uge pr. studerende i gennemsnit.

Anden del

Tema og læringsudbytte for modul 11

Sygepleje og kompleks klinisk virksomhed

Modulet retter sig mod klinisk sygepleje relateret til patienter/borgere med komplekse, akutte og kroniske sygdomme. Modulet retter sig også mod den enkelte patient og dennes netværk med henblik på at planlægge, tilrettelægge, koordinere, udføre og dokumentere sammenhængende patientforløb. Modulet tilrettelægges på medicinske/kirurgiske afsnit i sekundær sundhedstjeneste.

Efter modulet har den studerende opnået følgende læringsudbytte:

1. Selvstændigt at identificere sygeplejebehov, opstille mål, udføre, evaluere, justere og dokumentere sygepleje i samarbejde med udvalgte patienter og grupper af patienter.
2. At argumentere for vurderinger og interventioner i forhold til centrale sygeplejefaglige problemstillinger på baggrund af praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden.
3. At formidle mundtligt og skriftligt med anvendelse af et tydeligt fagsprog.
4. At beherske sygeplejehandlinger i komplekse kliniske patientsituationer.
5. At beherske centrale instrumentelle sygeplejehandlinger, metoder og standarder ved komplekse patientsituationer.
6. At beherske medicinadministration til udvalgte patientgrupper.
7. At identificere og reflektere over fagetiske dilemmaer og magtrelationer i udøvelse af sygepleje.
8. At handle moralsk ansvarligt under hensyntagen til den enkelte patient/borger.
9. At planlægge, tilrettelægge og medvirke ved diagnostiske undersøgelser, behandlinger og observationer.

Introduktionsperioden

Introduktionsprogram til sygeplejestuderende på modul 11

	Dato for udført
Indhold	
1. dag	Du møder kl.8.00 i forhallen – omklædt. Fælles introduktion ca. to timer, og varetages af Klinisk uddannelsesansvarlig sygeplejerske Liselotte Ingemann Pedersen
	<ul style="list-style-type: none">○ Generel velkomst til Klinik Kirurgi○ Tavshedspligt○ arbejdsbeklædning○ nøgler/nøglekort○ IT koder/ IT sikkerhed○ hygiejne○ Rundvisning på sygehuset
	Velkomst og introduktion ved afsnitsledende sygeplejerske og/eller klinisk vejleder:
	<ul style="list-style-type: none">● præsentation af tilstedeværende personale● rundvisning i de fysiske rammer der hører til afsnittet● præsentation og drøftelse af:<ul style="list-style-type: none">○ studieplaner/vagtplaner○ syge/raskmelding○ kaffekasse, pauser○ fotografering man eller tirs.○ Frokoststuekultur
Uge 1 - 3	Her introduceres du til: <ul style="list-style-type: none">● afsnittets organisering● kaldesystem, samtale og telefonsystem● procedure ved hjertestop● brandslukningsmateriale og – alarmering<ul style="list-style-type: none">○ e-learningprogram● afsnittets sygeplejefaglige dokumentationsredskaber● Sundhedsfaglig kontaktpersonsordning● PRI – Politikker, Retningslinjer, Instrukser● samarbejde med lægesekretær<ul style="list-style-type: none">○ arbejdsopgaver● samarbejdet med andre faggrupper som f.eks.:<ul style="list-style-type: none">○ læger○ husassistent○ portør○ anæstesi○ bioanalytikere○ Fysioterapeut
	Introduktion af aktuelle ressourcepersoner inden for: <ul style="list-style-type: none">● KRAM● Forflytninger
	Deltage i patientplejen <ul style="list-style-type: none">● Modtagelse af patient● Forberedelse til undersøgelse● Præoperative pleje opgaver● Postoperative pleje- og observations opgaver● Udskrivelse og overflytning af patienter
	For modul 11studerende <ul style="list-style-type: none">● Generel IT undervisning i EPJ /ESA/Medicinmodulet tors el.fre i 1. uge

- Gennemgang af medicinrum
- Rekvirering af div prøver og undersøgelser

I forbindelse med deltagelse i plejen introduceres du til deltagelse i oprydning på stuerne, i skyllerum og på badeværelser m.m., samt opfyldning i skabene på stuerne.

Introduktionsperioden afsluttes med en forudsætnings- og forventningssamtale hvor klinisk vejleder og evt. klinisk uddannelsesansvarlig deltager.

Resten af modul 11

Resten af modulet arbejdes med at opnå læringsudbyttet for modul 11. For at få et overblik over hvad læringsudbyttet konkret betyder i afsnit 106, har vi forsøgt at analysere disse i forhold til sygeplejen i afsnittet.

Selvstændigt at identificere sygeplejehov, opstille mål, udføre, evaluere, justere og dokumentere sygepleje i samarbejde med udvalgte patienter og grupper af patienter

Den studerende kan selvstændigt identificere sygeplejeproblemer ved den indlagte patient ud fra sygeplejeprocessen og dokumentere observationer og handlinger i EPJ. Denne handlekompetence kan f.eks. opnås ved at varetage plejen til en kirurgisk patient.

At argumentere for vurderinger og interventioner i forhold til centrale sygeplejefaglige problemstillinger på baggrund af praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden

Den studerende skal kunne inddrage sin faglige viden fra tidligere kliniske og teoretiske moduler for at kunne argumentere og vurdere sine handlinger i forhold til sygeplejefaglige problemstillinger. Den studerende skal endvidere være i stand til at søge og benytte forskningsbaseret viden i sin argumentation.

At formidle mundtlig og skriftlig med anvendelse af tydeligt fagsprog

Den studerende skal kunne bruge et relevant fagsprog i de enkelte situationer overfor og sammen med patienten, og kunne dokumentere den formidlende information på et tydeligt fagsprog i EPJ.

At beherske sygeplejehandlinger i komplekse kliniske patientsituationer

Den studerende skal kunne handle sygeplejefagligt ansvarligt i komplekse situationer f. eks ved TOKS scoring, kvalme, opkastninger, respirationsproblemer og blødning.

At beherske centrale instrumentelle sygeplejehandlinger, metoder og standarder ved

komplekse patientsituationer

Den studerende skal kunne beherske de instrumentelle sygeplejehandlinger på afsnittet ud fra metoder og standarder for afsnittet som beskrevet i PRI. Disse instrumentelle handlinger kan f.eks. være:

Anlæggelse af venflon, kateter og ventrikelsonde, stomipleje, forbindsskift, væskeinfusion og blodtransfusion, samt Tidlig Opsporing af Kritisk Sygdom TOKS scoring og observationer af post operative sår.

At beherske medicinadministration til udvalgte patientgrupper

Den studerende skal kunne administrere alle former for medicin til de tildelte patienter ud fra ordination i Medicinmodulet. Den studerende skal have viden om virkning, bivirkning og interaktioner af den medicin hun administrerer.

At identificere og reflektere over fagetiske dilemmaer og magtrelationer i udøvelsen af sygepleje

Den studerende skal kunne identificere og reflektere over de fagetiske dilemmaer der opstår i afsnittet, f. eks orientering og samtaler på sengestue med flere patienter. Den studerende skal blive bevidst om den magtrelation der kan opstå i forbindelse med udøvelse af sygeplejen, f.eks. i forbindelse med mobilisering af nyopereret patient.

Inddrage teori fra tidligere moduler om etisk og magtrelateret sygeplejeteori. Inddrage afsnittets beskrivelse af sygeplejefaglige problemstillinger og dilemmaer.

At handle moralsk ansvarligt under hensyntagen til den enkelte patient/borger

Den studerende skal kunne handle moralsk ansvarligt f.eks. i forhold til information til pårørende til en indlagt patient, og være opmærksom på patientens individualitet, værdier og opfattelse af sin livssituation. Den studerende skal samtidig være opmærksom på at arbejde inden for egen kompetence.

At planlægge, tilrettelægge og medvirke ved diagnostiske undersøgelser, behandlinger og observationer

Den studerende skal have kendskab til forskellige undersøgelser og behandlinger så hun kan informere om, støtte, vejlede og observere patienten f.eks. ved endoskopier og røntgen undersøgelser.

Planlagte aktiviteter i modul 11

Forudsætnings- og forventningssamtale

Inden for den første uge afholder vi en forudsætnings og forventningssamtale hvor den kliniske vejleder og evt.kliniske uddannelsesansvarlig deltager. Samtalen tager udgangspunkt

i det skriftlige oplæg som den studerende har lavet. [”Klinisk undervisning – generelle forhold” Sygeplejerskeuddannelsen](#)

På baggrund af forudsætnings- og forventningssamtalen udarbejdes ”Den individuelle kliniske studieplan” som den studerende er ansvarlig for at sende, via mail til den underviser fra UCN som er tilknyttet Afsnit 106.

Midtvejsevaluering:

Med udgangspunkt i en summativ evaluering, se [”Klinisk undervisning – generelle forhold” Sygeplejerskeuddannelsen](#), udarbejder du en skriftlig evaluering, af dig selv og din egen indsats i forhold til at nå målene for det kliniske undervisningsforløb, samt mulige indsatsområder.

Du præsenteres derefter for din kliniske vejleders sammenfattende skriftlige vurdering. Til samtalen deltager kliniske vejleder, den studerende og evt den uddannelses ansvarlige sygeplejerske.

Fastlagt studieaktivitet.

Der er i perioden planlagt en fastlagt studieaktivitet i form af workshop. Her er fokus en udvalgt klinisk metode – beslutningstagning i forhold til lærings udbytte omhandlende etiske og moralske problemstillinger (Se ”Klinisk undervisning, modulbeskrivelse for modul 11 – medicinske / kirurgiske afsnit. [Sygeplejerskeuddannelsen](#))
Her deltager klinisk vejledere og undervisere fra UCN.
Fastlagt studieaktivitet afholdes på Sygehus Vendsyssel Hjørring

Intern klinisk prøve

Modulet afsluttes med en intern klinisk prøve af 1 time og 40 minutters varighed i alt. Her er tale om en kombineret praktisk og mundtlig prøve. (Se [”Prøver og regler herfor i sygeplejerskeuddannelsen Hjørring”, januar 2013](#))

Evaluering

På et aftalt tidspunkt efter den interne prøve, evalueres perioden ud fra et evalueringsskema som den studerende får tilsendt fra UCN via mail. Evalueringen drøftes med den kliniske vejleder og den kliniske uddannelsesansvarlige sygeplejerske.

Tema og læringsudbytte for modul 12

Sygepleje og selvstændig professionsudøvelse

Modulet retter sig mod enkelte eller grupper af patienter/borgere med komplekse, akutte og kroniske sygdomme samt disses sociale netværk. Modulet retter sig ligeledes mod sygeplejerskens koordinerende og ledende funktioner, herunder dokumentation, evaluering og kvalitetsudvikling. Modulet kan tilrettelægges på medicinske/kirurgiske afsnit i sekundær sundhedstjeneste i forhold til børn, unge, voksne og/eller ældre.

Efter modulet har den studerende opnået følgende læringsudbytte:

- At søge, sortere, tilegne sig og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden med relevans for professionsområdet.
- At anvende udvalgte analysemetoder ud fra forskellige perspektiver i bearbejdning af generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger.
- At anvende specialiserede dataindsamlingsmetoder knyttet til sygeplejefprofessionen og analysere empiriske data ud fra forskellige teoretiske perspektiver.
- At inddrage kliniske retningslinjer, udviklings- og forskningsarbejde i tilrettelæggelse af pleje og behandling.
- At lede sygepleje, herunder prioritere, koordinere og delegere sygepleje inden for givne rammer og medvirke til at sikre sammenhængende patientforløb og patientsikkerhed i samarbejde på tværs af sektorer og institutioner.
- At samarbejde med patienter og pårørende med respekt for menneskers forskellige værdier, opfattelser og reaktioner i forbindelse med sundhed, sygdom og sygepleje som grundlag for udførelse af professionel omsorg.
- At redegøre for muligheder og barrierer knyttet til kvalitets- og udviklingsarbejde.
- At beherske gældende dokumentationspraksis, administrative procedurer samt forholde sig kritisk til kvaliteten af den udførte sygepleje.
- At deltage i implementering af resultater fra udviklings- og forskningsarbejde i sygeplejevirkosomhed.

Vi har nedenfor beskrevet hvordan vi mener at læringsudbyttet for modul 12 skal opnås hos os.

At søge, sortere, tilegne sig og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden med relevans for professionsområdet.

Den studerende skal ud fra en oplevet sygeplejefaglig problemstilling søge, sortere og tilegne sig relevant praksis- udviklings og forskningsbaseret viden. Denne viden skal søges på relevante databaser og hos erfarne praksissygeplejersker.

At anvende udvalgte analysemetoder ud fra forskellige perspektiver i bearbejdning af generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger.

Den studerende skal kunne se hvilke problemstillinger, der er aktuel hos den enkelte patient. Ud fra dette finde frem til hvilke analysemetoder, der kan gøre den studerende klogere på problemet, samt hvilke (videnskabsteoretisk eller sygeplejeteoretiske) perspektiver den studerende kan inddrage i sin bearbejdning af problemet. Dette kan være f.eks. via refleksionsøvelser, sygeplejeprocessen, kostregistrering etc.

At anvende specialiserede dataindsamlingsmetoder knyttet til sygeplejefprofessionen og analysere empiriske data ud fra forskellige teoretiske perspektiver.

Den studerende skal kunne se hvilke dataindsamlingsmetoder der er relevant hos den enkelte patient f. eks. Sygeplejeprocessen, og diverse screeninger. Den studerende skal desuden have kendskab til, samt kunne anvende teori, der er relevant at benytte til analyse af indsamlet data og sygeplejefaglige problemstillinger.

At inddrage kliniske retningslinjer, udviklings- og forskningsarbejde i tilrettelæggelsen af pleje og behandling.

Den studerende skal kunne anvende de kliniske retningslinjer og instrukser fra PRI og inddrage udviklings og forskningsarbejde i f.eks. patientfoldere i tilrettelæggelse af den individuelle sygepleje og behandling.

At lede sygepleje herunder prioritere, koordinere og delegere sygepleje inden for givne rammer og medvirke til at sikre sammenhængende patientforløb og patientsikkerhed i samarbejde på tværs af sektorer og institutioner.

Den studerende skal kunne lede sygeplejen, prioritere, koordinere og delegere sygeplejen for 1-3 patienter. Den studerende skal kunne sikre sammenhængende patientforløb og patientsikkerhed i samarbejde på tværs f.eks. i forbindelse med overflytning fra Afsnit 404 til stationær sengeafsnit, dokumentation i EPJ og i kontakten til hjemmeplejen gennem Tvær Sektoriel Meddelelse e-brev

At samarbejde med patienten og pårørende med respekt for menneskers forskellige værdier, opfattelser og reaktioner i forbindelse med sundhed, sygdom og sygepleje som grundlag for udførelse af professionel omsorg.

Den studerende skal være i stand til at udvise respekt og empati for den enkelte patient og dennes pårørende. Desuden skal den studerende turde indgå i de svære relationer og bevare professionalismen. Den studerende skal kunne reflektere over, og respektere den enkelte patients værdier og reaktioner.

At redegøre for muligheder og barrierer knyttet til kvalitets- og udviklingsarbejde.

Via sin faglige viden skal den studerende kunne gøre rede for muligheder og barrierer, som f. eks. økonomi, organisation, personalets engagement eller viden for udvikling af afsnittets sygepleje f.eks. instrukser. Den studerende skal være bekendt med Den Danske

Kvalitetsmodel, herunder akkreditering og indberetning af og det lærende aspekt i arbejdet med utilsigtede hændelser i afsnittet.

At beherske gældende dokumentationspraksis, administrative procedurer samt forholde sig kritisk til kvaliteten af den udførte sygepleje.

Den studerende skal kunne dokumentere sine handlinger i EPJ og Medicinmodulet og anvende de for afsnittet specifikke procedurer. f.eks. ved overflyttelse og hun skal forholde sig kritisk til den udførte sygepleje i afsnittet.

At deltage i implementering af resultater fra udviklings- og forskningsarbejde i sygeplejevirkosomhed.

Den studerende skal være positiv, kritisk og aktivt deltagende i implementeringen af udviklings- og forskningsarbejde inden for sygeplejevirkosomheden. F.eks. præsentere afsnittet for ny og relevant litteratur som hun har fundet i sin litteratursøgning.

Planlagte aktiviteter i modul 12

Forudsætnings- og forventningssamtale

Ved slutningen af 1. uge afholder vi en forudsætnings og forventningssamtale hvor den kliniske vejleder og kliniske uddannelsesansvarlige deltager. Samtalen tager udgangspunkt i det skriftlige oplæg som den studerende har lavet "[Klinisk undervisning – generelle forhold](#)" [Sygeplejerskeuddannelsen UCN](#)"

På baggrund af forudsætnings- og forventningssamtalen udarbejdes "Den individuelle kliniske studieplan" som den studerende er ansvarlig for at sende, via mail til den underviser fra UCN som er tilknyttet afsnit 106

Midtvejsevaluering:

Med udgangspunkt i en summativ evaluering, se "Klinisk undervisning – generelle forhold", udarbejder den studerende en skriftlig evaluering af sig selv og sin egen indsats i forhold til at nå læringsudbytte for det kliniske undervisningsforløb samt mulige indsatsområder.

Den studerende præsenteres derefter for sin kliniske vejleders sammenfattende skriftlige vurdering.

Intern klinisk prøve

Modulet afsluttes med en intern prøve af 3 timers varighed i alt.

Her er tale om en kombineret praktisk og mundtlig prøve. ([Se "Prøver og regler herfor i sygeplejerskeuddannelsen Hjørring"](#))

Evaluering

På et aftalt tidspunkt efter den interne prøve, evalueres perioden ud fra et evalueringsskema som den studerende får tilsendt fra UCN via mail. Evalueringen drøftes med den kliniske vejleder og den kliniske uddannelsesansvarlige.

December2013